

متنوع‌سازی ذخایر دلاری

مترجم: محمدرضا شعبان‌زاد، همکاری‌های بین‌المللی بانک کشاورزی (Shabanzad@agri-bank.com)

افتاده است، لذا می‌توان عنوان کرد که بانک‌های مرکزی تمایل خود را برای فروش دلار به نرخ پایین‌تر از دست داده‌اند. از طرف دیگر، وجود مدارکی دال بر ثبات در کسری تراز ایالات متحده نیز انگیزه اصلی برای فروش دلار را از میان برداشته است.

اطلاعات صندوق بین‌المللی پول نشان می‌دهد که تنها در سال ۲۰۰۲ ایجاد تنوع در ذخایر ارزی انجام گرفته که بیانگر کاهش مقدار دلار در ترکیب ذخایر ارزی جهانی در سال ۲۰۰۲ و تغییر به سمت یورو است.

بعلاوه، حتی خاتمه دوره افزایش نرخ بهره ایالات متحده، ضرورتاً به معنای فشار بر دلار نخواهد بود و همچنان نرخ بهره و حفظ ذخایر ارزی به این ارز جذاب و دارای بازدهی نسبتاً بالا، مورد توجه باقی خواهد ماند.

به عقیده هالپنی، بازار از پیش خود را برای کاهش ارزش دلار آماده کرده است و همین پیش‌بینی، کاهش ارزش دلار را محدود خواهد کرد. از سوی دیگر، در پایان دوره افزایش نرخ بهره دیگر ارزها، مانند آنچه در سال ۱۹۹۵ اتفاق افتاد، تضعیف ارزش دلار تنها برای مدت کوتاه و به صورت موقتی به وقوع می‌پیوندد. تعجب‌انگیز نیست که بانک توکیو - میتسوبیسی UFJ پیش‌بینی کرده است که ارزش دلار پیش از پایان سال ۲۰۰۶ افزایش یافته و نرخ یورو به دلار تا ۱/۲۴ کاهش می‌یابد، در حالی که برابری دلار به بین ۱۲۰ افزایش پیدا خواهد کرد.

مأخذ: Euromoney / سپتامبر ۲۰۰۶

پایان سال ۲۰۰۵، میزان ذخایر دلاری بانک‌های مرکزی ۶۶/۶ درصد بوده که در مقایسه با ۶۵/۸ درصد گزارش شده در سال ۲۰۰۴، افزایش داشته است. براساس این اطلاعات، تنها در سال ۲۰۰۲ ایجاد تنوع در ذخایر ارزی انجام گرفته که بیانگر کاهش مقدار دلار در ترکیب ذخایر ارزی جهانی در سال ۲۰۰۲ و تغییر به سمت یورو است.

با وجود این، براساس اطلاعات IMF نمی‌توان به میزان ذخایر موجود در ۷۰ کشور در حال توسعه پی برد. این مقدار ذخایر تخصیص‌نیافته، از جمله ذخایر ارزی چین و چند کشور تولیدکننده نفت، تنها ذخایر یک‌سوم بانک‌های مرکزی را تشکیل می‌دهند و نمی‌توان نتیجه‌گیری کرد که این کشورها نسبت به متنوع‌سازی در ذخایر ارزی خود اقدام کرده‌اند.

به هر حال، از آنجایی که بیشترین میزان متنوع‌سازی در ذخایر دلاری در سال ۲۰۰۲ اتفاق

آقای درک هالپنی (Derek Halpenny)، یکی از اقتصاددانان ارشد مسایل ارزی در بانک توکیو - میتسوبیسی UFJ، می‌گوید: شواهد نشان می‌دهند که متنوع‌سازی ذخایر ارزی اخیراً در میان بانک‌های مرکزی مورد توجه بیشتری قرار گرفته است.

به عقیده هالپنی، پایان دوره افزایش نرخ بهره در ایالات متحده سبب شده است که شرکای بازار به دنبال محرک دیگری برای افزایش ارزش دلار باشند. در بازار این سوال، ذهن بسیاری را به خود مشغول کرده است که ایالات متحده چگونه کسری تراز حساب جاری خود را تامین خواهد کرد؟ بسیاری از کارشناسان در سه‌ماه چهارم سال ۲۰۰۴ به این نتیجه رسیدند که ایالات متحده به دنبال راهی برای تضعیف دلار است و عملی‌کردن چنین تصمیمی، روند متنوع‌سازی ارزی را تشدید خواهد کرد. تصمیم بانک ایتالیا در اوایل ماه اوت گذشته مبنی بر کاهش ذخایر دلاری و تبدیل آن به پوند استرلینگ، به نظر می‌رسد که دلیلی بر درستی این تصور است.

با وجود این، اگرچه اطلاعات گذشته را نمی‌توان مبنای پیش‌بینی آینده قرار داد، ولی می‌توان اذعان داشت که متنوع‌سازی‌های محدودی در خصوص کاهش ذخایر دلاری صورت گرفته است. بروز چنین اقداماتی در دوره تضعیف دلار، این سوال را مطرح می‌کند که آیا با وجود مخالفان قدرتمند متنوع‌سازی در ذخایر دلاری، برای پذیرش این نظریه دلایل کافی وجود دارد؟

با بررسی اطلاعات مربوط به ذخایر ارزی، به صراحت نمی‌توان اظهار داشت که متنوع‌سازی در ذخایر دلاری صورت گرفته است. اطلاعات منتشر شده از سوی صندوق بین‌المللی پول، نشان می‌دهد که تا

② به نظر می‌رسد که بانک‌های مرکزی تمایل خود را برای فروش دلار به نرخ پایین‌تر از دست داده‌اند.